

Til

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Sendt til: valg@im.dk og hbt@im.dk

16-08-2023

EMN-2023-00816

1645910

Danske Regioners bemærkninger til udkast til lovforslag om forskellige moderniseringer vedrørende valg og lokaldemokrati

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har den 30. juni 2023 sendt udkast til lovforslag om forskellige moderniseringer vedrørende valg og lokaldemokrati i høring hos Danske Regioner. Danske Regioner fremsender samlet høringssvar på vegne af de fem regioner. Høringssvaret fremsendes med forbehold for godkendelse i Danske Regioners bestyrelse ved næste møde den 31. august 2023.

Danske Regioner kan generelt støtte de foreslåede moderniseringer af valglovgivningen og regionsloven, som blandt andet afskaffer og forenkler elementer i lovgivningen, der ikke længere er behov for samt giver fleksibilitet i forhold til mødeform i ekstraordinære situationer.

Danske Regioner skal bemærke følgende omkring de foreslåede ændringer i valgloven:

Vedrørende forslaget om at ændre kravet til stillerunderskrifter for nye partier, der ønsker at stille op til regionsrådsvalg, kan Danske Regioner bifalde forslaget om en trappemodell, således at der kan tages højde for forskellen i vælgertallet mellem regionerne. Danske Regioner finder det desuden positivt, at regionernes tidligere forslag til antallet af stillere i de enkelte regioner er taget til efterretning. Det gælder imidlertid ikke Region Hovedstaden, hvor der efter udkastet til lovforslag fremover vil kunne kræves minimum 200 stillere mod 150 i dag. I forbindelse med ministeriets forespørgsel herom den 24. marts 2023, tilkendegav Region Hovedstaden ved brev af 20. april 2023 til ministeriet, at minimumskravet til antallet af stillerunderskrifter i Region Hovedstaden burde forhøjes fra 150 til 400 stillere. Det begrundes med, at Københavns Kommune på baggrund af 521.387 stemmeberettigede vælgere (2021-tal) har et minimumstillerkrav på 150. Samme beregningsmodel fører til, at Region Hovedstadens med

1.476.172 stemmeberettigede borgere (2021- tal) burde have et minimumsstillerkrav på 423. Hertil kommer, at det foreslåede stillerkrav på minimum 200 i Region Hovedstaden ikke i tilstrækkeligt omfang vil løse udfordringen med den uoverskuelige lange stemmeseddel og det heraf følgende stemmespild. Således var der 31 lister ved seneste regionsrådsvalg i 2021, hvoraf kun otte lister fik stemmer nok til at blive repræsenteret i regionsrådet. På den baggrund finder Danske Regioner, at minimumsantallet af stillerunderskrifter for Region Hovedstadens vedkommende burde forhøjes til fra de nuværende 150 til 400 i udkastet til lovforslag.

I samme forbindelse vil Danske Regioner pege på, at der er et ønske fra flere regioner om et digitaliseret system for stillerunderskrifter og kandidatanmeldelse. Digital underskrift vil dels gøre det langt mere sikkert for den enkelte stiller eller kandidat dels gøre administrationen med kandidatanmeldelse væsentligt lettere og mindske risikoen for fejl.

Vedrørende forslaget om afskaffelse af listeforbund og muligheden for ens listebetegnelser kan Danske Regioner støtte forslaget, navnlig henset til at ordningen ikke længere anvendes i praksis i forbindelse med valg til regionerne.

Tilsvarende støtter Danske Regioner forslaget om afskaffelse af ens listebetegnelser og bogstavbetegnelser ved regionale valg, idet ordningen ikke længere benyttes i regionerne og dermed ingen praktisk betydning har.

For så vidt angår forslaget om afskaffelse af numre på stemmesedlen, støtter Danske Regioner forslaget, herunder henset til ministeriets begrundelse og navnlig med henblik på at mindske antallet af fejlkilder ved stemmesedlen og gøre stemmesedlen mere overskuelig for vælgerne.

En enkelt region finder imidlertid at numre på stemmesedlen bør bibeholdes af hensyn til vælgernes mulighed for at se, hvilken opstillingsform det enkelte parti benytter.

Vedrørende forslaget om blandt andet afskaffelse af kommunernes pligt til at indrykke annoncer i stedlige dagblade eller lokalaviser om dag og tid for afstemning ved kommunale valg, fremgår det af udkastet til lovforslaget, at effekten af annonceringen ikke længere står mål med udgiften herved. Der lægges i den forbindelse blandt andet vægt på, at det er de færreste vælgere, der i dag vil tilegne sig viden om afholdelse af valg igennem en annoncering i et dagblad eller en lokalavis, ligesom informationen kan bekendtgøres på andre måder, der ikke indebærer en lige så høj udgift.

En enkelt region har hertil bemærket, at tilsvarende argumenter kan tale for en forenkling af reglerne i loven om kommunal og regionale valg § 22, der på samme vis forpligter regionerne til annoncering af oplysninger omkring afholdelse af valg og betingelser for valgret og valgbarhed.

I forhold til de foreslåede ændringer af reglerne om kommunernes og regionernes styrelse, skal Danske Regioner bemærke følgende:

Forslaget i lovudkastet om at der i særlige situationer kan afholdes ekstraordinære regionsrådsmøder i virtuel form, har været et ønske fra Danske Regioner. Danske Regioner finder, at der med udkastet er fundet en god balance mellem på den ene side behovet for at kunne mødes og drøfte sager af hastende karakter og på den anden side borgernes behov for åbenhed og mulighed for at føre en demokratisk kontrol med beslutningsprocessen. På den baggrund støtter Danske Regioner forslaget, herunder at det er formanden, der træffer beslutning om mødets form og eventuel virtuel afholdelse, men at en tredjedel af regionsrådets medlemmer kan modsætte sig beslutningen og dermed fastholde et ekstraordinært møde i fysisk form.

Vedrørende lovudkastets forslag om adgang til at stille krav om revisorerklæring som dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste, støtter Danske Regioner forslaget, som vil lempe administrative sags gange og bibringe mere gennemsigtighed og forudsigelighed i forhold til kravet om dokumentation af det økonomiske tab, som medlemmer af regionsrådet kan have i forbindelse med varetagelse af deres hverv.

Med venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand

Stephanie Lose
Næstformand